

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій

Кафедра фізкультурно-спортивної реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
АДАПТИВНИЙ СПОРТ
(код ОК 17)**

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Цикл	професійна підготовка
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова
Форма здобуття освіти:	очна
Мова навчання:	українська

2

Робоча програма навчальної дисципліни циклу дисциплін професійної підготовки розроблена для підготовки курсантів за першому (бакалаврському) рівні за освітньо-професійною програмою “Фізична виховання і спорт у Збройних Силах” за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт” спеціалізацією “Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах”.

Розробники програми:

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізкультурно-спортивної реабілітації

Протокол від “29” серпня 2024 року № 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		очна форма навчання
Кількість кредитів – 5 кредитів ECTS. Загальна кількість годин – 150 годин. Для денної форми здобуття освіти: кількість аудиторних годин – 100 год. кількість годин самостійної роботи – 50 год.	галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Дисципліна циклу професійної підготовки, обов'язкова
	Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт Спеціалізація: Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах	Рік підготовки:
		3
		Півріччя
		I, II
		4
		Півріччя
		I
		Лекції, год.
	освітній ступінь – бакалавр	24
		Семінарські заняття, год.
		40
		Групові заняття, год.
		-
		Практичні заняття, год.
		36
		Групові вправи, год.
		-
		Самостійна робота, год.
		50
		Індивідуальні завдання:
		Підсумковий контроль, год.: Залік – 2; Екзамен -2

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Метою вивчення навчальної дисципліни “Фізкультурно-спортивна-реабілітація та адаптивний спорт” є формування у курсантів фундаментальних знань з основ рухової, професійної та спортивної діяльності, закономірностей основного змісту і форм раціональної побудови переміщення тіла в просторі в різних умовах, із різним станом здоров'я, оволодіння методичними засадами діяльності із особами з інвалідністю внаслідок різних причин, із наслідками хронічних захворювань; теоретичними відомостями щодо особливостей формування системи адаптивного спорту ветеранів війни в Україні.

2.2. Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

Під час засвоєння навчальної дисципліни курсантами набуваються **компетентності**:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

- здатність працювати в команді;

- здатність планувати та управляти часом;

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- здатність бути критичним і самокритичним;

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

- здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях;

- здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення;

- здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують;

- здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту;

- здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар;

- здатність до безперервного професійного розвитку.

2.3. Заплановані результати навчання:

- спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування;

- показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення;

- здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;

- здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань;

обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту;

аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

Курсант повинен бути спроможний:

спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура навчальної дисципліни

очна форма здобування освіти

Номери та назви тем	Усього годин	У т. ч. за видами навчальних занять						Рубіжний контроль	Контрольні заходи
		З них			Лекції	Семінарські заняття, круглі столи	Групові заняття	Практичні заняття	Групові вправи
		Навчальних занять	Самостійна робота						
3 курс									
І півріччя									
Тема 1. Загальні поняття про фізичну та фізкультурно-спортивну реабілітацію	24	14	10	4	4			4	2
Тема 2. Розвиток та вдосконалення рівня технічної підготовленості.	36	26	10	6	8			10	2
Всього за І півріччя	60	40	20	10	12			14	4
II півріччя									
Тема 3. Розвиток та вдосконалення рівня фізичної підготовленості.	28	18	10	4	4			8	2
Тема 4. Основи управління підвищенням спортивної майстерності у різних видах спорту.	30	20	10	4	6			8	2
Залік	2	2							2
Всього за II півріччя	60	40	20	8	10			16	4
Всього за 3 курс	120	80	40	18	22			30	8
4 курс									
І півріччя									

Тема 5. Розвиток та вдосконалення рівня тактичної підготовленості.										
Екзамен	26	18	8	6	6		4		2	
Всього за I півріччя	4	2	2							2
Всього за 4 курс	30	20	10	6	6		4		2	2
Всього за навчальну дисципліну	30	20	10	6	6		4		2	2
	150	100	50	24	28		34		10	4

3.2. Зміст навчальної дисципліни

3.2. Зміст навчальної дисципліни									
№ п/п	Вид навчального заняття	Кількість годин	Із них			Курс (навчальний збір) номери та назва тем і навчальних занять, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи	Матеріально-технічне забезпечення	Рекомендована література	
			Навчальних занять під керівництвом викладача	Самостійної роботи	Із них				
І півріччя 3 курсу									
		2	3	4	5		8		
			60	40	20				
			24	14	10	Тема 1. Загальні поняття про фізичну та фізкультурно-спортивну реабілітацію			
1	Л	2	2	2	2	Тема 1. Заняття 1. Загальні засади фізкультурно-спортивної реабілітації 1. Теоретичні, методичні, юридичні та матеріально-технічні засади; 2. Предмет і завдання ФСР та АС в умовах сьогодення; 3. Етапи та періоди надання реабілітаційної допомоги; 4. Класифікація сучасних реабілітаційних центрів, які надають реабілітаційні та фізкультурно-спортивні послуги; <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття; визначити понятійний апарат навчальної дисципліни	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-9]	
2	Л	2	2	2	2	Тема 1. Заняття 2. Професійна діяльність фахівців мультидисциплінарної команди 1. Поняття про нозологічні групи; 2. Особливості формування мультидисциплінарної команди, їх завдання та вирішення практичних завдань в системі комплексної реабілітації; 3. Професійні вимоги до фахівців мультидисциплінарної команди (акцент на фахівців, які займаються відновлення рухової сфери); <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття; визначити та ґрунтовно охарактеризувати періоди реабілітації; визначити специфіку роботи фахівців мультидисциплінарної команди.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-9]	
3	ПЗ	2	2	2	-	Тема 1. Заняття 3. Особливості формування пакету звітних документів, розробка та	МТБ НУОУ	[1-9]	

	2	3	4	5	6	8	
					формування індивідуального плану реабілітації 1. загальні поняття про визначення стану пацієнта / реабілітанта у відповідності до МКФ-10 / 11; 2. Розробка індивідуального плану реабілітації в умовах сьогодення 3. Поняття про державну типovu програму реабілітації та індивідуальний план реабілітації		
4	ПЗ	2	2	-	Тема 1. Заняття 4. Індивідуальна програма реабілітації: формування, контроль ефективності 1. Специфіка проведення збору інформаційного матеріалу про реабілітанта для визначення завдань реабілітації, побудова реабілітаційної програми, реабілітаційний прогноз 2. Індивідуальна програма реабілітації: вимоги, контроль ефективності, звітність;	МТБ НУОУ	[1-9]
5	С	4	2	2	Тема 1. Заняття 5. Визначення специфіки взаємодії фахівців сфери охорони здоров'я та сфери фізичної культури і спорту в сучасній системі фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту ветеранів війни: понятійний апарат, матеріально-технічна база 1. Взаємозв'язок дій фахівців в межах медичної, фізичної та фізкультурно-спортивної реабілітації (взаємодія фахівців на різних етапах, послідовність та принципи надання реабілітаційних послуг); 2. Визначення понятійного апарату фахівців сфери ФКіС (брейн-рінг) <u>Самостійна робота:</u> тести і шкали, якими користується фахівець із адаптивних видів спорту під час планування системи занять із особами з інвалідністю різного ступеню функціональності (вхідний, поточний та підсумковий контроль); тести і шкали, якими користується фахівець із фізичної терапії та фізкультурно-спортивної реабілітації в процесі формування ППР та реалізації її завдань (вхідний, поточний та підсумковий контроль)	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-9]
6	С	4	2	2	Тема 1. Заняття 6. Визначення специфіки взаємодії фахівців сфери охорони здоров'я та сфери фізичної культури і спорту в сучасній системі фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту ветеранів війни: практичні, методичні, соціальні, юридичні аспекти 1. Специфіка взаємодії фахівців спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт» та 227 «Фізична терапія, ерготерапія», особливо на доготтривалому етапі реабілітації 2. Кваліфікаційні вимоги та професійні обов'язки фахівців. <u>Самостійна робота:</u> визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів світлолікування; ударно-хвильової терапії; засобів ультразвукового лікування та діагностики.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-9]
7	РК	4	2	2	Рубіжний контроль 1. 1. Теоретичне питання 1 2. Теоретичне питання 2 3. Практичне завдання за темами навчального курсу	ПЕОМ, проектор, лазерна указка	[1-72]

6						8	
8	Л	34	24	10	Тема 2. Загальні засади формування та розробки індивідуальних програм реабілітації для пацієнтів окремих нозологічних груп Тема 2. Заняття 1. Теоретичні та методичні засади використання засобів рухової активності при дисфункціях та захворюваннях ОРА 1. Основи реабілітаційної роботи із реабілітантом при порушенні функцій та захворювання ОРА (сколіотична хвороба; плоскостопість; дегенеративно-дистрофічні стани хребта) 2. Основи реабілітаційної роботи із реабілітантом при порушенні функцій та захворювання ОРА (травматичні ураження ОРА; артрити, артрози) <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]
9	Л	3	2	1	Тема 2 Заняття 2. Теоретичні та методичні засади використання засобів рухової активності при дисфункціях та захворюваннях ССС та системи дихання 1. Основи реабілітаційної роботи із реабілітантом при порушенні функцій та захворювання серцево-судинної системи (ішемічна хвороба серця, гіпертонічна та гіпотонічна хвороба; інфаркт міокарду; вроджені пороки серця) 2. Основи реабілітаційної роботи із реабілітантом при порушенні функцій та захворювання дихальної системи (особливості поточного захворювання та поняття про хронічні стани; бронхіти, пневмонії, бронхіальна астма; наслідки негативного довготривалого впливу хімічних речовин (в умовах повномасштабного вторгнення) 3. Особливості подолання наслідків пандемії COVID-19 (особливості відновлення функцій системи дихання в залежності від ступеню ураження органів дихання); <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]
10	Л	3	2	1	Тема 2. Заняття 3. Теоретичні та методичні засади використання засобів рухової активності при дисфункціях та захворюваннях НС 1. Основи реабілітаційної роботи із людиною при порушенні функцій та захворювання нервової системи (інсульт; ДЦП; травматичні ушкодження, зокрема внаслідок бойової травми) 2. Основи реабілітаційної роботи із людиною при порушенні функцій шлунково-кишкового тракту, сечовидної системи, імунної системи; <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]
11	ПЗ	2	2	-	Тема 2. Заняття 4. Методичні засади реабілітаційної роботи із людиною з дисфункціями та захворюваннями ОРА 1. Особливості реабілітаційної роботи із реабілітантом при порушенні функцій та	МТБ НУОУ	[13; 20; 24; 26; 44-66]

	2	3	4	5	6	8	
15	ПЗ	2	2	-	Тема 2. Заняття 8. Методичні засади реабілітаційної роботи при захворюваннях НС внаслідок бойової травми 1. Особливості реабілітаційної роботи із людиною при порушенні функцій та захворювання нервової системи (інсульт, як вторинне ускладнення стану пацієнта внаслідок бойової травми): спеціальні терапевтичні вправи, механізм корекційно-відновлювального впливу на організм людини; характеристика комплексних засобів реабілітації 2. Особливості реабілітаційної роботи із військовослужбовцями із наслідками бойової травми: використання стабілоплатформ, засобів телереабілітації та VR-терапії	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]
16	С	3	2	1	Тема 2. Заняття 9. Характеристика традиційних та інноваційних засобів реабілітації осіб із дисфункціями та захворюваннями НС 1. Традиційні засоби реабілітації осіб із ураженнями НС внаслідок хвороби або травми 2. Інноваційні засоби реабілітації осіб із ураженнями НС внаслідок хвороби або травми <u>Самостійна робота:</u> визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів телереабілітації та VR-терапії.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]
17	С	6	4	2	Тема 2. Заняття 10. Визначення специфіки впливу на організм засобів комплексної реабілітації 1. Визначити та охарактеризувати вплив на організм кліматичних факторів (типи погод, температурний фон, повітря, сонце, тощо). 2. Характеристика засобів корекції та відновлення імунного статусу особистості: природні фактори, рухова активність, харчування, режим сну. 3. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів гідрокінезотерапії, оздоровчого плавання та засобів аквареабілітації. 4. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів магнітретрапії та електролікування. <u>Самостійна робота:</u> визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах інноваційних засобів реабілітації (на прикладі: TRX, Proceados, Black Roll, Levitas, RedCord, Правило та інших).	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]
18	С	4	2	2	Тема 2. Заняття 11. Визначення специфіки впливу на організм природних засобів реабілітації 1. Харчування та дієтотерапія як важлива складова комплексної системи корекції та відновлення здоров'я особистості на різних етапах терапевтичного та реабілітаційного впливу: характеристика дієт-столів. 2. Визначити механізм терапевтичного впливу на організм спеціальних терапевтичних вправ. 3. Визначити та охарактеризувати особливості та специфіку між поняттями «бойова	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[13; 20; 24; 26; 44-66]

	2	3	4	5	6	8	
					травма» та «травма війни». <u>Самостійна робота:</u> фіксована доповідь здобувачів вищої освіти за навчальною темою 2; специфіка використання спеціальних терапевтичних вправ та дихальних технік в умовах впливу на людину факторів екстремального зовнішнього середовища (в умовах повітряної тривоги; після обстрілів, тощо) з метою корекції фізичного та ментального стану людини.		
19	РК	4	2	2	Рубіжний контроль 2. 1. Теоретичне питання 1 2. Теоретичне питання 2 3. Практичне завдання за темами навчального курсу	ПЕОМ, проектор, лазерна указка	[1-72]
		60	40	20	II півріччя 3 курсу		
		28	18	10	Тема 3. Загальні засади формування та розвитку системи адаптивного спорту в Україні та світі		
20	Л	4	2	2	Тема 3. Заняття 1. Засади формування та розвитку адаптивного спорту в Україні та світі: Паралімпіади, Дефлімпіади, Спеціальні олімпіади 1. Історичні аспекти формування та розвитку адаптивного спорту для осіб з інвалідністю; 2. Паралімпійські ігри; 3. Дефлімпійські ігри; 4. Спеціальні Олімпіади; <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-28; 44-46; 50-66; 68-72]
21	Л	4	2	2	Тема 3. Заняття 2. Характеристика видів спорту, які входять до програми Паралімпійських та Дефлімпійських ігор 1. Класифікація спортсменів, які приймають участь в змаганнях 2. Особливості виділення класів порушень у осіб із порушенням функцій зорового аналізатору; функції слухового аналізатору; вестибулярного апарату та інших функцій ОРА та НС 3. Характеристика літніх видів спорту для осіб з інвалідністю 4. Характеристика зимових видів спорту для осіб з інвалідністю <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-28; 44-46; 50-66; 68-72]
22	С	4	2	2	Тема 3. Заняття 3. Стійкість тіла людини в зовнішньому просторі, фактори, які неї впливають, умови збереження 1. Функції та завдання Міжнародного та Національних Олімпійських комітетів в залученні осіб з інвалідністю до спортивної діяльності 2. Державні та громадські організації, які опікуються спортом осіб з інвалідністю та	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-28; 44-46; 50-66; 68-72]

	2	3	4	5	6	8	
					адаптивним спортом ветеранів і України та світі 3. Федерації з адаптивних видів спорту <u>Самостійна робота</u> : підготувати фіксовану тематичну доповідь із урахуванням специфіки індивідуального спортивного спрямування та майбутньої професійної діяльності військовослужбовця ЗСУ за напрямком Темі 3; охарактеризувати специфіку змагань Invictus Games, Warrior Games, Igrі Героїв та ін.		
23	C	4	2	2	Тема 3. Заняття 4. Роль та місце адаптивного спорту в житті осіб з інвалідністю в умовах сучасного суспільства 1. Спорідненість програм змагань для осіб з інвалідністю в паралімпійській, дефлімпійській програмі та в міжнародних змаганнях спорту ветеранів війни 2. Відмінності програм змагань для осіб з інвалідністю в паралімпійській, дефлімпійській програмі та в міжнародних змаганнях спорту ветеранів війни 3. Менеджмент та маркетинг в системі сучасного адаптивного спорту (роль та значення) 4. Соціальна адаптація та відновлення людини в повсякденній життєдіяльності після перенесеної травми або хвороби, зокрема і після бойової травми <u>Самостійна робота</u> : підготувати фіксовану тематичну доповідь із урахуванням специфіки індивідуального спортивного спрямування та майбутньої професійної діяльності військовослужбовця ЗСУ за напрямком Темі 3	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-28; 44-46; 50-66; 68-72]
24	ПЗ	2	2	-	Тема 3. Заняття 5. Відомі спортсмени в сучасному адаптивному спорті в Україні та світі 1. Відомі спортсмени Паралімпійських Ігор України та світу (<i>аналіз та фіксована доповідь здобувача вищої освіти</i>) 2. Відомі спортсмени Дефлімпійських Ігор України та світу (<i>аналіз та фіксована доповідь здобувача освіти</i>)	МТБ НУОУ	[1-7; 14-28; 44-46; 50-66; 68-72]
25	ПЗ	2	2	-	Тема 3. Заняття 6. Інформаційно-комунікативна складова сучасної системи адаптивного спорту 1. Інформативно-комунікативна складова сучасної системи спорту осіб з інвалідністю, адаптивного спорту та фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю внаслідок різних факторів та причин її виникнення, а також спорту ветеранів війни; 2. Потреба в проведенні інформаційно-просвітницької діяльності в умовах сьогодення для осіб з інвалідністю внаслідок різних причин 3. Адаптивний спорт та сучасна система фізкультурно-спортивної реабілітації як важлива платформа національно-патріотичного виховання та дипломатичної діяльності	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-25; 44-46; 50-66; 68-72]
26	ПЗ	2	2	-	Тема 3. Заняття 7. Активні парки та табори активної реабілітації в сучасній системі надання реабілітаційних та фізкультурно-спортивних послуг особам з інвалідністю 1. Загальна характеристика проекту «Активні парки», який функціонує під патронатом	ПЕОМ, проектор, лазерна	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66; 68-72]

	2	3	4	5	6	8	
					Президента України 2. Проект «Активні парки»: «Нестримні» – спортивні клуби для військовослужбовців із наслідками бойової травми 3. Табори активної реабілітації: складова сучасної системи ФСР та адаптивного спорту осіб з інвалідністю	указка, тощо	
27	ПЗ	2	2	-	Тема 3. Заняття 8. Інформаційна та комунікаційна система в адаптивному спорті та в системі ФСР 1. Специфіка інформативного та візуального супроводу системи змагань в паралімпійському, дефлімпійському спорті та в системі спорту ветеранів війни в умовах сьогодення. 2. Формування сучасного інформаційного простору в сфері ФКіС для осіб з інвалідністю та ветеранів війни: електронні платформи, сайти, чати	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-25; 44-46; 50-66; 68-72]
28	РК	4	2	2	Рубіжний контроль 3. 1. Теоретичне питання 1 2. Теоретичне питання 2 3. Практичне завдання за тематикою навчального матеріалу 1-3	ПЕОМ, проектор, лазерна указка	[1-72]
29	Л	4	2	10	Тема 4. Методичні особливості проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності та змагань із особами, які мають різний ступінь міри втрати здоров'я Тема 4. Заняття 1. Методичні, методологічні та технологічні особливості проведення занять з ФСР та в системі адаптивного спорту 1. Методичні та технологічні особливості проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності та змагань із особами, які мають різний ступінь міри втрати здоров'я внаслідок порушення функцій зорового аналізатору. 2. Методичні та технологічні особливості проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності та змагань із особами, які мають різний ступінь міри втрати здоров'я внаслідок порушення функцій слухового аналізатору. <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
30	Л	4	2	2	Тема 4. Заняття 2. Методичні, методологічні та технологічні особливості проведення занять з ФСР та в системі адаптивного спорту 1. Методичні та технологічні особливості проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності та змагань із особами, які мають різний ступінь міри втрати здоров'я внаслідок порушення функцій опорно-рухового апарату та нервової системи 2. Специфіка розподілу спортсменів за спортивними класами 3. Особливості організації та проведення занять з рухової активності для задоволення	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]

6						8	
					потреб осіб з інвалідністю: безбар'єрність, доступність <u>Самостійна робота</u> : ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття		
31	C	4	2	2	Тема 4. Заняття 3. Змагання в адаптивному спорті: організація та проведення 1. Система відбору до Всеукраїнських та Міжнародних змагань з адаптивного спорту ветеранів війни та військовослужбовців, які мають порушення в стані здоров'я внаслідок виконання службових обов'язків 2. Сучасна законодавча база та безбар'єрний доступний простір 3. Характеристика видів спорту включених до провідних міжнародних змагань для ветеранів війни та військовослужбовців із наслідками бойової травми. <u>Самостійна робота</u>: підготувати фіксовану тематичну доповідь із урахуванням специфіки індивідуального спортивного спрямування та майбутньої професійної діяльності військовослужбовця ЗСУ	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
32	C	4	2	2	Тема 4. Заняття 4. Морально-етичне спілкування в сучасній системі фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту 1. Морально-етичні засади спілкування із особами з інвалідністю 2. Термінологічний контент адаптивного спорту та сучасної системи фізкультурно-спортивної реабілітації 3. Військовослужбовці із наслідками бойової травми – окрема категорія в сучасній системі адаптивного спорту та ФСР. <u>Самостійна робота</u>: підготувати фіксовану тематичну доповідь із урахуванням специфіки індивідуального спортивного спрямування та майбутньої професійної діяльності військовослужбовця ЗСУ за напрямком	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
33	C	2	2	2	Тема 4. Заняття 5. Реабілітаційні центри: їх рол та значення в комплексній структурі 1. Типи реабілітаційних закладів в Україні (Recovery, Super Humans, Unbroken та ін.) 2. Сучасні реабілітаційні центри: характеристика, специфіка діяльності. 3. Відомі закордонні центри реабілітації для військовослужбовців із наслідками бойової травми (приклади країн НАТО: США, Велика Британія, Франція, Німеччина та ін.) 4. Характеристика професійних вимог до фахівців сфери ФКіС та охорони здоров'я, які вирішують питання щодо корекції та відновлення стану здоров'я осіб із наслідками негативного травматичного впливу подій війни (фізичному, ментальному, соціальному).	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
34	ПЗ	2	2	-	Тема 4. Заняття 6. Планування занять у осіб з інвалідністю 1. Розробка та планування занять у осіб з інвалідністю із порушеннями функцій зорового аналізатору 2. Розробити план заняття для осіб з інвалідністю із порушенням органів зору.	МТБ НУОУ	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]

	2	3	4	5	6	8	
					3. Визначити технологічні особливості проведення заняття у відповідності до сучасного законодавства		
35	ПЗ	2	2	-	Тема 4. Заняття 7. Оцінювання ефективності досягнень в адаптивному спорті та в системі фізкультурно-спортивної реабілітації 1. Розподіл у видах спорту із урахуванням функціональних порушень 2. Функціональні класи спортсменів у відповідності до порушень, які вони мають: в яких різновидах рухової активності людина з інвалідністю може приймати участь 3. Характеристика літніх видів спорту, які включено в програму паралімпійських ігор. 4. Характеристика зимових видів спорту, які включено в програму паралімпійських ігор.	МТБ НУОУ	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
36	ПЗ	2	2	-	Тема 4. Заняття 8. Завдання, принципи, форми та методи проведення занять в системі адаптивної фізичної культури і спорту 1. Визначити та охарактеризувати принципи паралімпійського та дефлімпійського спорту в умовах сьогодення. 2. Визначити та охарактеризувати основні та додаткові завдання паралімпійського та дефлімпійського спорту в умовах сьогодення. 3. Визначити та охарактеризувати відмінності та спільні риси в системах паралімпійського, дефлімпійського спорту та в системі спорту ветеранів війни.	ПЕОМ, проєктор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
37	ПЗ	2	2	-	Тема 4. Заняття 9. Формування програм фізкультурно-спортивної реабілітації та занять адаптивною фізичною культурою 1. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (при міофасціальному больовому синдромі). 2. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями НС (при ЧМТ та контузії). 3. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями НС (при інсультах та невритах).	ПЕОМ, проєктор, лазерна указка, тощо	[1-7; 14-17; 44-46; 50-66]
38	РК	4	2	2	Рубіжний контроль 4. 1. Теоретичне питання 1 2. Теоретичне питання 2 3. Практичне завдання за темами навчального курсу	ПЕОМ, проєктор, лазерна указка	[1-72]
39	3	2	2		Проведення підсумкового контролю: 1. Теоретичне питання за темою №1-2 2. Теоретичне питання за темою №1-2 3. Практичне завдання за темою № 2		
		30	20	10	І півріччя 4 курсу		
		30	20	10	Тема 5. Адаптивний спорт ветеранів війни: закордонний досвід та вітчизняні реалії		

	2	3	4	5	6		8	
40	Л	4	2	2	Тема 5. Заняття 1. Загальні засади адаптивного спорту ветеранів війни 1. Формування системи адаптивного спорту ветеранів війни, як важливої складової комплексної системи реабілітації та реінтеграції учасників бойових дій 2. Вплив адаптивної фізичної культури та адаптивних видів спорту ветеранів війни на організм людини (фізичний, психо-емоційний та соціальний аспекти) 3. Загальні засади спорту осіб з інвалідністю та спорту ветеранів війни. <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття		ПЕОМ, проєктор, лазерна указка, тощо	□
41	Л	4	2	2	Тема 5. Заняття 2. Літні та зимові види адаптивного спорту 1. Характеристика літніх адаптивних видів спорту ветеранів війни (літні та зимові; командні, індивідуальні); 2. Характеристика зимових адаптивних видів спорту ветеранів війни (літні та зимові; командні, індивідуальні); 3. Особливості та характеристика командних / індивідуальних адаптивних видів спорту ветеранів війни <u>Самостійна робота:</u> ознайомитися із теоретичним матеріалом лекційного заняття, підготувати доповідь на семінарське заняття		ПЕОМ, проєктор, лазерна указка, тощо	[1-9; 40-72]
42	Л	4	2	2	Тема 5. Заняття 3. Сучасний досвід формування та розвитку системи адаптивного спорту ветеранів в Україні; впровадження найкращого світового досвіду 1. Закордонний досвід впровадження системи спорту ветеранів війни – змагання, умови участі, мета та завдання проведення змагань; 2. Вітчизняний досвід впровадження системи спорту ветеранів війни – змагання, умови участі, мета та завдання проведення змагань <u>Самостійна робота:</u> підготувати фіксовану тематичну доповідь із урахуванням специфіки індивідуального спортивного спрямування та майбутньої професійної діяльності військовослужбовця ЗСУ за напрямком Темі 5		ПЕОМ, проєктор, лазерна указка, тощо	[1-9; 40-72]
43	ПЗ	2	2	-	Тема 5. Заняття 4. Підтримка учасників війни під час проведення спортивних заходів: родина, друзі, побратими 1. Зворотній зв'язок, який отримують учасники бойових дій та члени їх родин від запропонованої рухової діяльності; 2. Роль та значення підтримки родини та друзів, побратимів для учасників бойових дій під час участі в спортивних Заходах 3. Games of Heroes': вітчизняна система адаптивних тренувань та міжнародні змагання для ветеранів війни та військовослужбовців із наслідками бойової травми.		МТБ НУОУ	[1-9; 40-72]
44	ПЗ	2	2	-	Тема 5. Заняття 5. Амбасадори сучасної системи фізкультурно-спортивної реабілітації та		МТБ НУОУ	[1-9; 40-72]

6					8	
					адаптивного спорту ветеранів війни	
					1. Непростий шлях від важких поранень до ліцензій учасника Паралімпіади та інших міжнародних змагань для ветеранів війни	
					2. Практичні приклади відновлення та адаптації в суспільстві від учасників процесу фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту ветеранів війни	
					3. Історії ветеранів війни: амбасадори системи ФСР та адаптивного спорту ветеранів війни	
45	C	2	2	-	Тема 5. Заняття 6. Відомі спортсмени адаптивних видів спорту	[1-9; 40-72]
					1. Відомі спортсмени паралімпіади: вітчизняний та світовий досвід	
					2. Відомі спортсмени дефлімпіади: вітчизняний та світовий досвід	
					3. Спортивні класи для розподілу спортсменів щодо участі в змаганнях	
46	C	2	2	-	Тема 5. Заняття 7. Змагання з адаптивних видів спорту для ветеранів війни	[1-9; 40-72]
					1. Характеристика змагань з адаптивних видів спорту для ветеранів війни, учасників бойових дій із наслідками бойової травми різного ступеня важкості	
					2. Особливості формування програм змагань для адаптивних видів спорту в Україні	
47	C	2	2	-	Тема 5. Заняття 8. Спортсмени-ветерани: від реабілітаційної зали до спортивних п'єдесталів	[1-9; 40-72]
					1. Спорт, як засіб соціалізації та особистісного розвитку після бойової травми	
					2. Роль і значення адаптивних видів спорту в житті сучасних ветеранів війни.	
48	РК	4	2	2	Рубіжний контроль 5.	[1-9; 40-72]
					1. Теоретичне питання 1	
					2. Теоретичне питання 2	
					3. Практичне завдання за темами навчального курсу	
49	Е	4	2	2	Екзамен.	[1-72]
					1. Теоретичне питання за темами №№ 1-5.	
					2. Методичне завдання за темами №№ 1-5.	
					3. Виконання практичного завдання, який розкриває специфіку біомеханічного контролю та аналізу рухової діяльності військовослужбовця	
Всього за навчальну дисципліну		150	100	50	Л – 24 год., С – 28 год., ПЗ – 34 год., РК – 10 год., 3 – 2 год; Екз. – 2 год.	

4. Індивідуальні завдання

Робочою програмою навчальної дисципліни не передбачено виконання індивідуальних завдань.

5. Методи навчання

У ході вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, показові, практичні, контрольні.

6. Методи контролю успішності навчання

Протягом навчання проводяться такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, підсумковий.

Формами контролю знань є: залік, екзамен.

Вхідний контроль проводиться на початку навчання з метою визначення рівня теоретичних знань, організаційно-методичних навичок та рівня спортивної підготовленості курсантів.

Поточний контроль проводиться під час всіх видів занять у формі: контрольних опитувань, співбесід з окремих питань, виконання контрольних вправ з перевірки рівня розвиненості загальних та спеціальних фізичних якостей, а також змагальних вправ. Засоби поточного контролю: тестові завдання, виступи на семінарах, виконання індивідуальних завдань, контроль вправ.

Самоконтроль передбачає усвідомлену діяльність курсантів з аналізу та оцінки власної поведінки з метою забезпечення таких результатів цієї діяльності, які відповідали б поставленим цілям, нормам, правилам, зразкам. Основу самоконтролю складає усвідомлення правильності операцій і дій, підготовка плану відповідей, рефератів, переказ основних думок, робота з контрольними запитаннями, контроль з боку викладача, самооцінка.

Підсумковий контроль за навчальною дисципліною проводиться у формі диференційованого заліку та включає в себе перевірку рівня теоретичних знань, організаційно-методичних умінь та практичного виконання вправ.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Діагностика успішності навчання курсантів здійснюється відповідно до рейтингової системи оцінювання з навчальної дисципліни та формується як сума всіх рейтингових балів курсанта отриманих під час здійснення поточного та підсумкового видів контролю.

Рейтингова оцінка навчальної дисципліни (**R**) формується як сума всіх рейтингових балів курсанта очної форми навчання:

за відповіді на семінарських (**R_{СЗ}**) заняттях, виконання завдань на практичних заняттях (**R_{ПЗ}**), складання рубіжного контролю (**R_{РК}**), складання заліку (екзамену) **R_{З(Е)}**:

$$R = R_{СЗ} + R_{ПЗ} + R_{РК} + R_{З(Е)}.$$

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни (R) переводиться згідно з таблицею:

Значення R	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	“відмінно”
80 – 89	“дуже добре”
65 – 79	“добре”
55 – 64	“задовільно”
50 – 54	“достатньо”
1 – 49	“незадовільно” з можливістю повторного складання

Результати заліку оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів. У разі, коли відповіді за всі завдання курсанта оцінені менше ніж в 50 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку. Курсант має 2 можливості повторно скласти залік, при цьому для другої спроби, рішенням начальника кафедри, створюється комісія кафедри.

Критерії оцінювання заліку:

90 – 100 – курсант має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно застосовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь курсанта відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.

80 – 89 – курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна.

65 – 79 – курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може їх обґрунтувати. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.

55 – 64 – курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.

50 – 54 – курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.

1 – 49 – відповідь курсанта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про систему фізичної підготовки. У відповіді цілком відсутня самостійність.

Оцінка за залік не може бути меншою 50 балів для отримання загальної позитивної оцінки за навчальну дисципліну.

Під час визначення рейтингової оцінки навчальної дисципліни (R), отримані бали за залік враховуються з коефіцієнтом 0,3.

Розподіл балів, які отримують курсанти очної форми навчання за залік:

Максимальна/мінімальна оцінка в балах						
Поточне оцінювання та самостійна робота					Залік	Всього
У тому числі за темами				Всього		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
14/7	22/11	16/8	18/9	70/35	30/15	100/50

Максимальна кількість балів, яку може отримати слухач за роботу на одному занятті:

Вид заняття (завдання)	Кількість балів
Рубіжний контроль	4/2
Семінарське	2/1
Практичне заняття	2/1

Під час визначення рейтингової оцінки навчальної дисципліни (R), отримані бали за екзамен враховуються з коефіцієнтом 0,4.

Розподіл балів, які отримують курсанти очної форми навчання за екзамен:

Максимальна/мінімальна оцінка в балах			
Поточне оцінювання та самостійна робота		Екзамен	Всього
У тому числі за темами	Всього		
Тема 5			
60/30			
	60/40	40/20	100/50

Максимальна кількість балів, яку може отримати слухач за роботу на одному занятті:

Вид заняття (завдання)	Кількість балів
Рубіжний контроль	20/10
Семінарське	10/5
Практичне заняття	5/2,5

Умови допуску до заліку (екзамену)

Курсант допускається до заліку (екзамену), якщо він до підсумкового контролю ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені індивідуальним навчальним планом (робочою програмою навчальної

дисципліни) та набрав не менше ніж 50 % балів від суми рейтингових балів контрольних заходів протягом вивчення тем навчальної дисципліни.

Курсант який набрав протягом вивчення тем навчальної дисципліни та виконання індивідуального завдання рейтингову оцінку менше за 50 % від максимальної кількості балів, до заліку (екзамену) не допускається.

8. Методичне забезпечення

1. Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- 1.1. Конспект опорних лекцій всіх тем курсу *тощо*.
- 1.2. Організаційно-методичні вказівки щодо відпрацювання практичних завдань.
- 1.3. Мультимедійні презентації до тем навчального курсу.

2. Перелік типових питань для проведення підсумкового контролю:

- 2.1. Перелік типових теоретичних питань для проведення підсумкового контролю:
 1. Визначити понятійний апарат навчальної дисципліни.
 2. Визначити та ґрунтовно охарактеризувати періоди реабілітації.
 3. Специфіка роботи фахівців мультидисциплінарної команди.
 4. Типи реабілітаційних закладів в Україні.
 5. Загальні засади спорту осіб з інвалідністю.
 6. Загальні засади спорту ветеранів війни.
 7. Сучасні реабілітаційні центри: характеристика, специфіка діяльності.
 8. Змагання для ветеранів війни: вітчизняний досвід.
 9. Змагання для ветеранів війни: світовий досвід.
 10. Зв'язки навчальної дисципліни з іншими освітніми компонентами програми фахівців спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».
 11. Характеристика літніх видів спорту, які включено в програму паралімпійських ігор.
 12. Характеристика видів спорту включених до провідних міжнародних змагань для ветеранів війни та військовослужбовців із наслідками бойової травми.
 13. Характеристика зимових видів спорту, які включено в програму паралімпійських ігор.
 14. Теоретичні та методичні особливості проведення занять із особами з інвалідністю із порушенням функції зору.
 15. Теоретичні та методичні особливості проведення занять із особами з інвалідністю із порушенням функції слуху.
 16. Теоретичні та методичні особливості проведення занять із особами з інвалідністю із порушенням функції руху в просторі (із ураженнями ОРА та НС).
 17. Організаційно-технологічні особливості проведення змагань із особами з інвалідністю із порушенням функції зору.

18. Організаційно-технологічні особливості проведення змагань із особами з інвалідністю із порушенням функції слуху.

19. Організаційно-технологічні особливості проведення змагань із особами з інвалідністю із порушенням функції руху в просторі (із ураженнями ОРА та НС).

20. Характеристика професійних вимог до фахівців сфери ФКиС та охорони здоров'я, які вирішують питання щодо корекції та відновлення стану здоров'я осіб із наслідками негативного травматичного впливу подій війни (фізичному, ментальному, соціальному).

21. Визначити та охарактеризувати основні та додаткові завдання паралімпійського та дефлімпійського спорту в умовах сьогодення.

22. Визначити та охарактеризувати принципи паралімпійського та дефлімпійського спорту в умовах сьогодення.

23. Визначити та охарактеризувати відмінності та спільні риси в системах паралімпійського, дефлімпійського спорту та в системі спорту ветеранів війни.

24. Координати точки, тіла та системи тіл.

25. Охарактеризувати специфіку змагань Invictus Games.

26. Охарактеризувати специфіку змагань Warrior Games.

27. Games of Heroes': вітчизняна система адаптивних тренувань та міжнародні змагання для ветеранів війни та військовослужбовців із наслідками бойової травми.

28. Специфіка інформативного та візуального супроводу системи змагань в паралімпійському, дефлімпійському спорті та в системі спорту ветеранів війни в умовах сьогодення.

29. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (плоскостопість): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

30. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (сколіотична хвороба): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

31. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (дегенеративно-дистрофічні порушення хребта): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

32. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (при артритах та артрозах): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

33. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (при травматичних ушкодженнях): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

34. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (при ампутаціях різного ступеня складності): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

35. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ССС (при інфаркті міокарду): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

36. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для гіпертонічної хвороби серця): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

37. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ССС (при гіпотонічній хворобі серця): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

38. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ССС (при аритмії та стенокардії): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

39. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ССС (при ішемічній хворобі серця): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

40. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями ОРА (при міофасціальному больовому синдромі): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

41. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями НС (при інсульті): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

42. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями НС (при ЧМТ та контузії): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

43. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями НС (при невритах): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

44. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями системи дихання (при хронічному бронхіті): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

45. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями системи дихання (при пневмонії): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

46. Специфіка формування індивідуальної програми реабілітації для осіб із порушеннями та захворюваннями системи дихання (при порушенні функцій внаслідок COVID-19): охарактеризувати засоби реабілітації, навести приклади терапевтичних вправ.

47. Специфіка використання спеціальних терапевтичних вправ та дихальних технік в умовах впливу на людину факторів екстремального зовнішнього середовища (в умовах повітряної тривоги; після обстрілів, тощо) з метою корекції фізичного та ментального стану людини.

48. Специфіка використання спеціальних терапевтичних вправ у осіб із порушенням діяльності та захворюваннями ШКТ.

49. Специфіка використання спеціальних терапевтичних вправ у осіб із надмірною вагою та ожирінням.

50. Характеристика засобів корекції та відновлення імунного статусу особистості: природні фактори, рухова активність, харчування, режим сну.

51. Харчування та дієтотерапія як важлива складова комплексної системи корекції та відновлення здоров'я особистості на різних етапах терапевтичного та реабілітаційного впливу: характеристика дієт-столів.

52. Визначити та охарактеризувати особливості та специфіку між поняттями «бойова травма» та «травма війни».

53. Визначити механізм терапевтичного впливу на організм спеціальних терапевтичних вправ.

54. Визначити та охарактеризувати вплив на організм кліматичних факторів (типи погод, температурний фон, повітря, сонце, тощо).

55. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів гідрокінезотерапії, оздоровчого плавання та засобів аквареабілітації.

56. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів магніторетрапії.

57. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів електролікування.

58. Поняття про класифікацію спортсменів в адаптивному спорі: роль та значення, характеристика, структура.

59. Тести і шкали, якими користується фахівець із адаптивних видів спорту під час планування системи занять із особами з інвалідністю різного ступеню функціональності (вхідний, поточний та підсумковий контроль).

60. Тести і шкали, якими користується фахівець із фізичної терапії та фізкультурно-спортивної реабілітації в процесі формування ІПР та реалізації її завдань (вхідний, поточний та підсумковий контроль).

61. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів світлолікування.

62. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах ударно-хвильової терапії.

63. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів ультразвукового лікування та діагностики.

64. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах засобів телереабілітації та VR-терапії.

65. Визначити та охарактеризувати особливості використання та поєднання в комплексних програмах інноваційних засобів реабілітації (на прикладі: TRX, Procedos, Black Roll, Levitas, RedCord, Правило та інших).

2.2. Перелік типових практичних завдань для проведення підсумкового контролю:

1. Перевірка виконаних практичних робіт за темою 1

2. Перевірка виконаних практичних робіт за темою 2.

3. Перевірка виконаних практичних робіт за темою 3.
4. Перевірка виконаних практичних робіт за темою 4.
5. Перевірка виконаних практичних робіт за темою 5.

9. Рекомендована література

1. Адаптивний спорт. Доступно з: https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BF%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82
2. Архипов О.А. Біомеханічний аналіз: навч. посіб. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 242 с.
3. Багрій І. Заняттєва терапія як напрям професійної діяльності. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2014. № 1. С. 158-166.
4. Бріскін Ю.А. Вступ до теорії спорту інвалідів: [навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз.. вих.. і с.] / Юрій Бріскін, Аліна Передерій. Львів: «Апріорі», 2008. 68 с. ISBN: 78-966-8256-71-4
5. Бріскін Ю.А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. Львів: "Кобзар", 2004. 180 с.
6. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів у міжнародному олімпійському русі. Л.: "Край", 2006. 346 с.
7. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Ю.А. Бріскін. Київ: Олімпійська література, 2006. 263 с. ISBN 966-7133-79-6
8. Бріскін Ю.А., Передерій А.В. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту. Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / За ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мічасевича Ю. Львів: Видавець Тарас Сорока, 2004. С. 22-29.
9. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навчальний посібник. Львів: "Ахіл", 2003. 128 с.
10. Військовослужбовці із наслідками бойової травми та члени їх родин – споживачі фізкультурно-спортивних послуг в ролі клієнтів чи пацієнтів (2021) / О.В. Юденко, К.В. Вінніченко, Ю.М. Юденко. International scientific and practical conference «Physical culture and Sports in the European Educational space»: conference proceedings, July 9-10, 2021. Wloclawek, Republic of Poland: «Baltija Publishing». Р. 61-66. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-112-1-15>
11. Волошко Л.Б. Критерії класифікації спортсменів із вадами розумового розвитку в адаптивному спорті / Л.Б. Волошко. Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 квітня 2023 р. / гол. ред. А.В. Кіпенський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : НТУ "ХПІ", 2023. С. 166-169. Доступно з: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/4473ea5f-eacf-4995-9539-f6622c1e2afb>
12. Діагностична карта ступеня сформованості професійних компетенцій фахівців з фізичної культури і спорту до реалізації програм фізкультурно-спортивної реабілітації з учасниками бойових дій і членам їх родин (2021) /

О.В. Юденко; О.В. Омельчук; С.В. Бойченко; В.В. Білошицький. Військова освіта. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського. 2021. С. 315-327. DOI: 10.33099/2617-1775/2021-02/315-327

13. Ерготерапія. Майкова Т.В., Афанасьєв С.М., Афанасьєва О.С. Дніпро, 2019, 374 с. ISBN 978-966-234-192-1.

14. Єдина спортивна класифікація з видів спорту осіб з інвалідністю. Доступно з: <https://mms.gov.ua/invasport/yedina-sportivna-klasifikaciya>

15. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (Документ 1053-IX, чинний, поточна редакція – Редакція від 07.09.2023, підстава - 3301-IX; (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 8, ст.59)). : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20>

16. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» {Назва Закону із змінами, внесеними згідно із Законом № 2249-VIII від 19.12.2017}. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 2-3, ст.36). Доступно з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>

17. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (документ 3808-XII, чинний, поточна редакція – редакція від 01.01.2024, підстава – 1909-IX; (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 14, ст.80)). Доступно з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>

18. Інноваційні технології (освітні кейси) у системі фізкультурно-спортивної реабілітації учасників військових конфліктів з ознаками бойової травми. / О. Юденко, Д. Оленєв, О. Романюк, Н Пеценко. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph. – International Science Group. – Boston: Primedia eLaunch, 2022. Pp. 395-410. DOI 10.46299/ISG.2022.MONO.PED.2.7.1. URL: <https://isg-konf.com/theoretical-foundations-of-pedagogy-and-education-2/>.

19. Інноваційні технології у відновленні стану здоров'я осіб, які зазнали травматичного впливу подій війни: освіта в сфері фізичної культури і спорту, реабілітації / О.В. Юденко, А.Ю. Федчук. World trends in the use of interactive technologies in education. International collective monograph. Intellebence Transportation System And Smart City Institute (ITS-SCI). Lima, Peru, 2023. Pp. 517-540. DOI:10.5281/zenod.: <https://zenodo.org/record/8158649>.

20. Інноваційні технології у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник. / Уклад.: О.В. Юденко. Київ: НУОУ. 2024. 360 с. ISBN 978-617-8368-08-1

21. Кашуба В.О., Голованова Н.Л. Інноваційні технології в процесі професійно-прикладної фізичної підготовки учнівської молоді : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 208 с.

22. Кашуба В.О., Попадюха Ю.А. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень: монографія. К.: Центр учбової літератури, 2018. 768 с.

23. Класифікаційна система спорту інвалідів з ураженнями опорно-рухового апарату. Київ: Українська федерація спорту інвалідів з ураженнями опорно-рухового апарату, 1997. 28 с.

24. Козак Д.В. Лікувальна фізична культура: посібник / Д.В. Козак, Н.О. Давибіда. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 108 с.
25. Легка атлетика та прискорене пересування: навч. посіб. / [О. Корнієнко, О. Петрачков, В. Шемчук та ін.]. Київ: НУОУ. 2023. С. 177-212. ISBN №978-617-71-87-80-5
26. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петрашев та ін. 2-е вид., переробл. і допов. Київ: ВСВ «Медицина», 2018. 464 с.
27. Міністерство охорони здоров'я України. Наказ від 21.09.2023 № 1666 «Про затвердження Довідника допоміжних засобів реабілітації» (Документ v1666282-23, поточна редакція – редакція від 06.10.2023, підстава – v1750282-23). Доступно з: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1666282-23#Text>
28. Обґрунтування використання інноваційних засобів фізичної терапії у військовослужбовців ЗСУ із міофасціальним больовим синдромом внаслідок довготривалого використання засобів індивідуального бронезахисту / Данько Д.І., Юденко О.В. Український науковий медичний молодіжний журнал. Київ: Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. № 2. 2024. С. 136-144. DOI: [https://doi.org/10.32345/USMYJ.2\(146\).2024.136-144](https://doi.org/10.32345/USMYJ.2(146).2024.136-144); Доступно з: <https://mmj.nmuofficial.com/index.php/journal/article/view/406/370>
29. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: [підручник / кол. авт.: Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін. Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2018. 372 с. ISBN 966-673-307-1.
30. Основи фізичної реабілітації: [Підручник для студентів вузів]. /О.К. Марченко. Київ: Олімпійська література, 2012. 528 с.
31. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / За ред. Ю.В. Карпукхіна ; МОНУ, Херсонський державний ун-т. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 308 с.
32. Особливості використання обладнання Black-Roll в сучасних програмах фізичної терапії при міофасціальному больовому синдромі. / Д. В. Христич, О. В. Юденко. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт» зб. наук. праць / За ред. В.О. Тимошенка. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. Вип. 2 (106 с.)19. С. 101-105.
33. Плавання та методика його викладання: навч. посіб. / Д. Оленєв, О. Юденко, В. Шемчук та ін. Київ: НУОУ. 2022. 124 с. ISBN 978-617-7187-64-5.
34. Принципи класифікаціїв паралімпійському спорті. / Розторгуй М.С., Передерій А.В., Бріскін Ю.А.: Львів: ЛДУФК. Доступно з: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-02/08rmscps.pdf>
35. Пропедевтика фізкультурно-спортивної реабілітації учасників бойових дій: теоретичні та методичні засади. / Уклад.: О.В. Юденко, Д.Г. Оленєв, М.В. Лощинський, О.В. Петрачков, Г.І. Сухорада. Київ: НУОУ. 2024. 260 с.
36. Психологія фізичної активності (Applied Exercise Psychology) / Selen Razon, Michael L. Sachs. Routledge. 2017. 470 p.
37. Ретроспективний аналіз становлення інформаційного забезпечення системи фізкультурно-спортивних послуг для учасників АТО (2014–2018) з

дисфункціями стану здоров'я внаслідок дії екстремальних та травматичних факторів (2022) / Д. Оленев, О. Юденко, Д. Степаненко, В. Шемчук. Воєнно-історичний вісник. Національний університет оборони України. Том 46. Випуск № 4 (2022). С. 18-35. DOI:10.33099/2707-1383-2022-46-4-18-35; <http://viv.nuou.org.ua/article/view/288043/281698>

38. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» від 14 квітня 2021 р. № 366-р (документ 366-2021-р, чинний, поточна редакція – прийняття від 14.04.2021).

39. Фізична терапія: підручник для студентів. / Швесткова О. 2019. 272 с. ISBN 978-617-7286-53-9

40. Функціональні паралімпійські класифікації: Лекція з навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» / Пітин М.П. Львів: ЛЛДУФК. Кафедра олімпійського, професійного та адаптивного спорту.

41. Юденко О., Омельчук О. Тімошина Є., & Мельничук В. (2021). Військовослужбовці із наслідками бойової травми, які займаються адаптивний волейболом: показники психо-фізичної та соціальної адаптації. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), (7(138)), 135-141.

42. Ячнюк М.Ю. Біомеханіка рухових дій: навч.-метод. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 172 с.

43. Stick Mobility: ефективна технологія фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з ознаками травматичного впливу подій війни. / О.В. Юденко, С.Л. Мордвінов, В.С. Панов. Modern vision of implementing innovations in scientific studies: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference, April 19, 2024. Sofia, Republic of Bulgaria: International Center of Scientific Research. P. 151-157. ISBN 979-8-88955-785-2 (series).

44. Advanced Strength and Conditioning / Anthony Turner, Paul Comfort. Routledge. 2017. 382 p.

45. Applied Exercise and Sport Physiology, With Labs / Terry J. Housh, Dona J. Housh, Herbert A. deVries. Routledge. 2017. 502 p.

46. Complex Systems in Sport / Keith Davids, Robert Hristovski, Duarte Araújo, Natalia Balague. Routledge. 2015. 368 p.

47. Computer Science in Sport / Arnold Baca. Routledge. 2016. 236 p.

48. CRC Desk Reference on Sports Nutrition / Mark Kern. CRC Press. 2019. 214 p.

49. Crisis and Disaster Management for Sport / Richard Shipway, Lee Miles, Richard Gordon. Routledge. 2020. 272 p.

50. Disability, the Media and the Paralympic Games / Carolyn Jackson-Brown. Routledge. 2020. 226 p.

51. Financial Management in the Sport Industry / Matthew T Brown, Daniel Rascher, Mark S Nagel, Chad McEvoy. Routledge. 2015. 504 p.

52. Functional Anatomy for Sport and Exercise / Clare E. Milner. Routledge. 2019. 174 p.

53. Fundamental Biomechanics of Sport and Exercise / James Watkins. Routledge. 2014. 664 p.
54. High Impact Teaching for Sport and Exercise Psychology Educators / John E. Coumbe-Lilley, Amber M. Shipherd. Routledge. 2020. 296 p.
55. Human Factors and Ergonomics in Sport / Paul M. Salmon, Adam Hulme, Scott McLean, Clare Dallat, Neil Man. CRC Press. 2020. 384 p.
56. Laboratory and Field Exercises in Sport and Exercise Biomechanics / James Watkins. 2017. 334 p.
57. Measurement of Human Locomotion / Vladimir Medved. CRC Press. 2019. 272 p.
58. Michael Boyle. New Functional Training for Sports / Michael Boyle. United States: Human Kinetics, 2016. 478 p.
59. Musculoskeletal Examination / Jeffrey M. Gross, Joseph Fetto, Elaine Rosen. WILEY. 2015. 456 p.
60. Nutritional Concerns in Recreation, Exercise, and Sport / Judy A. Driskell, Ira Wolinsky. CRC Press. 2019. 368 p.
61. Paul Gamble. Training for sports speed and agility. An evidence-based approach / Paul Gamble. New York,, 2012. 188 p.
62. Physical Activity and Health / Adrienne E. Hardman, David J. Stensel. Routledge. 2020. 400 p.
63. Routledge Handbook of the Olympic and Paralympic Games / Dikaia Chatziefstathiou, Borja Garcia, Benoit Seguin. Routledge. 2022. 480 p.
64. Routledge Handbook of Ergonomics in Sport and Exercise / Youlian Hong. Routledge. 2016. 608 p.
65. Sport and Exercise Physiology Testing Guidelines: Volume I – Sport Testing / R.C. Richard Davison. Routledge. 2022. 470 p.
66. Sport and Exercise Physiology Testing Guidelines: Volume II – Exercise and Clinical Testing. / R.C. Richard Davison. Routledge. 2022. 342 p.
67. www.deaflympics.org
68. www.ibsa-sports.org
69. www.invictusgamesfoundation.org
70. www.paralympic.org
71. www.paralympic.org.ua
72. www.specialolympics.org

Розробник: